

STANOVISKO UNIE FILMOVÝCH DISTRIBUTORŮ K SOUČASNÉMU NOUZOVÉMU STAVU

Zákaz shromažďování osob způsobil plošné uzavření kin, které existenčně zasáhlo všechna kina, filmové distributory a jejich producenty.

Digitální distribuce, která mohla nabídnout možnou alternativu alespoň některým distributorům a producentům, je bohužel devastována nelegálním šířením filmových děl, u kterých je momentálně zaznamenán značný nárůst, skoro až o 50 %.

Přestože se mnoho distributorů a provozovatelů kin snaží adaptovat na vzniklou situaci například přesouváním částí svých aktivit do online prostředí, je potenciál takových aktivit generovat tržby a smysluplně využívat čas zaměstnanců ve srovnání s běžným provozem velmi malý a naprosto nedostačující.

Pokud jde o kvantifikaci aktuálních škod, vychází z analýzy měsíčních výsledků českého kinotrhu posledního období roku 2019 a nedokončeného prvního čtvrtletí 2020. V kontextu je důležité a nutné zdůraznit, že společný filmový trh všech českých kin, distributorů a jejich producentů byl zasažen v čase vynikající ekonomické kondice.

Ztráty tržeb při uzavření provozu kin představují podle analýzy **218 mil. Kč za jeden měsíc.**

Z toho:

Více než 28 mil. Kč představuje státem nevybranou DPH

Téměř 2 mil. Kč neodvedené poplatky pro SFKMG

Téměř 1,5 mil. Kč neodvedené odměny pro OSA

Vlastní ztráta tržeb kin přesahuje 100 mil. Kč

Vlastní ztráta tržeb distributorů přesahuje 85 mil. Kč

Lze také konstatovat, že české filmy se v roce 2019 podílely na obratu kin 24,1 %. To představuje měsíčně více než 52 mil. Kč celkové ztráty výnosů kin a z toho 20 mil. Kč ztráty čistého výnosu distributorů a jejich producentů za české filmy.

Tyto výpadky tržeb postihují jak kina, tak distributory, neboť mzdové a provozní náklady zůstávají a způsobují u těchto subjektů výrazné ekonomické ztráty a mohou pro ně znamenat existenční hrozbu.

Charakter ztráty pro jednotlivé subjekty.

Nejvýraznější nositelé ztráty jsou provozovatelé kin. Ztrátu z uzavření provozu nesou nejen z hlediska ztráty vstupného, ale také z uzavření přidružených služeb, jako jsou příjmy z reklamy a zejména občerstvení jak v případě multiplexů, či klasických jednosálových kin. Zcela zásadní zátěž představuje

platba nájmů a energií. Tato část je fatální pro všechna kina, která platí standardní komerční nájem. Relativně jednodušší situace je pouze pro kina, která jsou provozována jako příspěvkové a rozpočtové organizace anebo sídlí v objektech municipalit.

Ztráta distributorů zabývajících se kinodistribucí je srovnatelná s kiny. Výrazně vyšší podíl vůči kinům zde představují právě mzdové náklady, které mohou činit 50 %-75 % provozních nákladů. Druhou složkou újmy jsou investice do akvizic a vydání filmů, které jsou odloženy nebo zcela zrušeny. Při zrušení premiéry je ztráta v úrovni 100 % vydaných nákladů, při posunu bude částečná, protože část připravených materiálů lze použít v budoucnosti. Současná situace pak může mít i lavinový efekt negativního dopadu v delším časovém horizontu, protože dochází k nucenému posunu mnoha titulů, které nebudou mít dostatečný prostor pro svou exploataci v pozdějším termínu, a tudíž může docházet ke snížení očekávaných výnosů a k negativnímu dopadu na profitabilitu konkrétních filmů ještě dlouhou dobu po očekávaném znovuotevření kin.

Současná situace znamená také praktický konec pro distribuci fyzických nosičů, pro něž není odbytu v maloobchodě, tento prodejní kanál není možné jednoduše nahradit on-line prodejem, byť se to částečně děje. Ztráty distributorů tvoří zejména výpadek prodejních míst a fixní náklady na chod společností, výplaty zaměstnanců a udržení skladovací a distribuční sítě. Již z průběhu prvních měsíců vidíme, že škody půjdou do desítek milionů korun.

Tyto výše zmíněné efekty způsobí enormní nárůst internetových krádeží (tzv. „pirátství“). Přitom za situace uzavření kin a obchodů je legální digitální distribuce filmů jediný způsob exploatace. V oblasti filmu neexistuje totiž plnohodnotná digitální alternativa, jak je tomu v případě běžného zboží, jehož prodej se nyní masově přesunul na internet a digitální ekonomika tam tvoří uspokojivý substitut. My jsme naopak svědky extrémního nárůstu nelegálního užití. Fakt, že digitální distribuce není spásná, ukazuje i obecný poměr výnosů z legálního online šíření filmu, který je na úrovni 5-10 % z výnosů kinodistribuce.

Až do přijetí evropské směrnice o autorském právu na jednotném digitálním trhu se nedařilo zajistit tvůrcům, producentům a distributorům právní ochranu jejich duševního vlastnictví. Bohužel tato norma není dosud implementována do českého právního řádu. Filmovým distributorům tak nezbyvá než **z vlastních prostředků chránit svoje zákonná práva** prostřednictvím služeb, které jsou schopny zajistit na účet poškozených plnění povinností provozovatelů informačních společností – tzv. notice and take down. Minimálně náhrada výdajů za zajištění právní ochrany, které se distributorům nedostává ze strany státu, by byla namístě.

Apelujeme proto na orgány státní správy, aby zahrnuly do záchranných opatření, jak kompenzace škod vzniklých ve filmovém průmyslu, tak i dlouhodobější a systematické potírání krádeží na internetu („tzv. pirátství“).

Žádáme o informaci o plánovaných opatřeních, které pomohou po vzoru jiných evropských zemí (Německo, Španělsko, Francie etc.) zachránit provozovatele kin a distributory, aniž by docházelo k ohrožení jejich existence, propouštění a následnému kolaterálnímu negativnímu dopadu na celý filmový business. Nástrojů, možností a variant se nabízí více, od **snížení/odpuštění DPH, přímých dotací až po krytí přímých škod**. Dopad současných restriktivních opatření může být fatální a naprosto katastrofický, pokud vláda nepřijme potřebná opatření k okamžité pomoci všech dotčených subjektů. Je potřeba si uvědomit, že kino není jen pouhým obchodem, ale je zároveň nositelem kultury, důležitým místem pro setkávání lidí (zejména v menších obcích bývá kino naprosto klíčovým sociokulturním bodem), je také často široce užívaným prostorem pro edukativní činnost.

Klíčovou otázkou pak bude ochota diváků opětovně se vrátit ke společenským formám života, ke vzájemnému trávení volného času a k návštěvám kin a samozřejmě kupní síla publika. Z tohoto důvodu by pro zdravé oživení funkce filmové distribuce byla vhodná nějaká forma podpory návštěvy kin. Variantou by mohlo být i zrušení DPH na lístky do kina a zároveň i prodej licenčních práv k veřejnému uvádění filmů. Toto opatření by výrazně ulevilo nejen kinům a distributorům, ale i odloženým festivalům a producentům odložených filmů.

Variant optimální podpory je možné konstruovat i více.

Základní úkoly však zůstávají dva.

Zprvé zajistit přežití dotčených subjektů (tedy provozovatelů kin a distributorů v době trvání pandemie.

Za druhé pak pomoci celému systému nezbytnému pro zdravý rozvoj společnosti vrátit se do původních kolejí.

1. 4. 2020

Unie filmových distributorů
nám. Winstona Churchilla 2
130 00 Praha 3 – Žižkov
www.ufd.cz
e-mail: ufd@ufd.cz

Artcam Films, s.r.o.
Asociace českých filmových klubů, z.s.
Aerofilms, s.r.o.
APK Cinema Service, s.r.o.
Bioscop
Blue Sky Film Distribution, a.s.
Bohemia Motion Pictures a.s.
Bontonfilm, a.s.
CinemArt, a.s.
Falcon, a.s.
Film Europe, s.r.o.
Forum Film Czech, s.r.o.
Mirus Film Distribution, spol. s r.o.
Národní filmový archiv
Rolling Pictures Entertainment, s.r.o.
Vertical Entertainment s.r.o.